

Obsah

Poděkování autorů.....	11
Předmluva Jiřího Sehnala.....	13
1. Úvod	15
2. Maurus Haberhauer redivivus – Současný stav bádání	19
3. Nástin hudebního života na Moravě v 17. a 18. století	
3.1 Stylové principy.....	25
3.2 Centra hudebního života.....	27
3.3 Hudební repertoár.....	29
4. Rajhradský klášter a jeho hudební kultura od 20. do 60. let 18. století	
4.1 Locus amoenus opakovaně povstávající z popela.....	35
4.2 Hlavně musí být slyšet hudba – Rajhrad a jeho hudební osobnosti v období vrcholného baroka. Hudba jako součást reprezentace.....	41
4.2.1 Anton Pirmus – barokní prelát a „druhý zakladatel“ kláštera.....	41
4.2.2 Norbert Peschka a období tzv. císařského stylu.....	51
4.2.3 Johann Brixides – skladatel, „který si složil requiem pro svůj vlastní pohřeb“.....	56
4.2.4 Hugo Otmanský a „Moravicos Chorales“.....	59
4.2.5 Benedikt Smetana – „sehr geschickter Instrumentalist“.....	60
4.3 „... ty všechny noty a tečky, které zde uziříš, jsou všechny do jedné svědky duše, která Tebe ctí.“ – Hudba v rajhradském klášteře za probošta Bonaventury Pitera.....	61
4.3.1 Bonaventura Piter – artes musicae amantissimus aneb Phyllis moestissimus.....	61
4.3.2 Laurentius Güntner a Fridrich Schmidt – okouzlení italskou operou.....	66
4.3.3 Johann Furbe – „braver organist und Thonkünstler“.....	67
4.3.3.1 Život.....	67
4.3.3.2 Furbeho skladatelské dílo.....	70

5. Maurus Joseph Franz Haberhauer (1746–1799) a hudební kultura rajhradského kláštera od 60. let do konce 18. století

5.1 Moravus Svitaviensis est bonus studiosus – Původ, dětství a mládí	79
5.1.1 Soukeníkův syn (a talentovaný hudebník) – Svitavy (1746–1758)	79
5.1.2 Genius musicae u jezuitů – Brno (1758–1763)	82
5.2 „Slibuji stálost a obrácení mravů...“ Rajhrad (1763–1764) – Haberhauerův vstup do kláštera a počátky jeho řeholního života	91
5.3 Tractatus Theologici, clavicordium et cembalum – Haberhauer studentem teologie (a hudebního umění).....	94
5.4 Ekonomie, teologie a... koně – Haberhauerův duchovní otec, rajhradský probošt Otmar Conrad	95
5.5 Učenci a milovníci (hudby) – Rajhradský kůr v době Haberhauerových studií (1764–1770).....	97
5.5.1 Methudius Talaczko – „ein Bierhudler“ nebo „musicus peritissimus“?	97
5.5.2 Alexius Habrich – učenec na kůru	101
5.5.3 Milovník Dittersových symfonií – Benedikt Gallik	102
5.5.4 Závěr studií – Haberhauer knězem	105
5.6 Ora et labora (et canta!) – Maurus Haberhauer jako rajhradský regenschori (1770–1779/81).....	106
5.6.1 Neblahé proctví? – Haberhauer se ujímá vedení rajhradského kůru	106
5.6.2 Haberhauerův hudební inventář	108
5.6.3 Řeč duchovního učitele ke zbožným novicům neboli duchovní poučení – Haberhauerovy pokyny nejen k chorálnímu zpěvu	119
5.7 „Concinator doctus et oboediens“ – Maurus Haberhauer jako učenec a profesor teologie	124
5.8 Strepitosa musica cum lusu a biliárd pátera Maura – Hudba a život v rajhradském klášteře v předvečer josefínských reforem	127
5.8.1 Matouš Benedikt Rutka – virtuos na klávesové nástroje na rajhradském klášterním kůru?	127
5.8.2 Tubicen sive alumnus raybradensis – rajhradští studenti zpěváci aneb trubači	133
5.8.2.1 „... po mši svatý všechny struny E zpusťiti“	133
5.8.2.2 Wenzel Müller jako rajhradský trubač.....	135
5.8.3 Rajhradské Bratrstvo nejsvětější Svátosti oltářní a s ním spojené hudební aktivity.....	138
5.8.4 „Strela tě do matěry“ – hudba mimo chrám: písňe a hudebnědramatická díla gratulační i žertovná	140
5.8.5 Rajhradský klášter jako duchovní a společenské centrum osvětlení na Moravě v zrcadle klášterních diáří – „eine geselige Gesellschaft“	148

5.9 Spiritus politicus v boji proti Askezi a Múze – Rajhradský klášter v době tereziánských a josefínských církevních reforem	153
5.9.1 „... ani zítřejší den není už dále vůbec jistý“	153
5.9.2 <i>Askeze a Múza vítězí (dočasně) – alegorické pasticcio jako argument proti osvěcenské kritice klášterů</i>	155
5.10 Rajhradský kůr pod vedením Haberhauerových nástupců v 80. a 90. letech 18. století – Bernard Pivoňka a František Kayser aneb klasicismus vládne	161
5.11 „Zatměly se mé oči“ – Závěr Haberhauerova života	162
6. Maurus Haberhauer jako skladatel	
6.1 Úvod	165
6.2 Jako by to bylo odněkud z vesnice? – Recepte Haberhauerova skladatelského díla	166
6.2.1 <i>Haberhauerova hudba na klášterním kůru v Rajhradě</i>	166
6.2.1.1 <i>Tzv. vídeňský seznam – rajhradský soupis Haberhauerových skladeb a jeho vztah k rajhradským hudebním inventářům G6 a G57</i>	166
6.2.1.2 <i>Provádění Haberhauerových skladeb v Rajhradě v letech 1820–1847</i>	184
6.2.2 <i>Maurus Haberhauer a brněňští augustiniáni</i>	187
6.2.3 <i>Haberhauerovy skladby na dalších kůrech</i>	196
6.3 Varietas et Imitatio – Haberhauerův kompoziční styl	197
6.3.1 Úvod	197
6.3.2 <i>Mše</i>	197
6.3.3 <i>Litanie a nešpory</i>	215
6.3.4 <i>Moteta a árie</i>	217
6.3.5 <i>Varietas et imitatio</i>	227
7. Rajhradský klášterní kostel v době působení Maura Haberhauera jako typický příklad tzv. Galanteriekirche?	229
8. Ne oči, ale mysl k Bohu – Závěr	241

Přílohy

1. Rod Haberhauerů ve Čtyřiceti Lánech a Svitavách v 17. a 18. století.....	245
Rodokmen rodiny Haberhauerů.....	248
2. Rajhradští chorregenti působící mezi léty 1716 – cca 1800.....	249
3. Plán na zřízení školy při klášteře Johanna Furbeho	250
4. Seznam věcí a knih Maura Haberhauera z roku 1765	253
5. Soupis skladatelů a počtu skladeb z břevnovského a rajhradského hudebního inventáře.....	255
6. Seznam alumnů působících v Rajhradě v letech 1719–1823	268
7. Povinnosti rajhradských klášterních alumnů.....	273
8. Ascesis et Musa.....	277
9. Tabula monastica.....	294
10. Přehled skladeb Maura Haberhauera zaznamenaných v inventáři katedrály sv. Václava v Olomouci.....	296
Seznam použitých pramenů a literatury	297
Seznam zkratk.....	317
Tematický katalog.....	319
Rejstřík	411
Summary.....	427